

MEMO

Van Wethouder Marc Verschuren

Voor Gemeenteraad

Onderwerp Toezegging 2024-36

Datum 22 april 2025

Geachte leden van de raad,

Tijdens de raadsvergadering van 11 november 2024 heeft de portefeuillehouder de volgende toezegging gedaan: *‘De portefeuillehouder zegt toe te kijken naar GALA (Gezond Actief Leven Akkoord). Het is onbekend wat de stand van de afwikkeling is, zoals welke punten zijn opgepakt en afgehecht. GALA is de opvolger van de lokale gezondheidsbeleidsstukken’.*

Via deze memo willen wij u nader informeren over de stand van zaken met betrekking tot deze toezegging en hoe we uw raad in de toekomst op de hoogte zullen stellen van de ontwikkelingen betreffende de stand van afwikkeling GALA.

GALA

In februari 2023 is het Gezond Actief Leef Akkoord (GALA) ondertekend door VNG, het ministerie van VWS, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland. Het GALA gaat over de langere termijn, het gaat om langdurige en doorlopende processen. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. In het GALA staan bindende afspraken om landelijke doelen op het gebied van gezondheid en welbevinden, zoals preventie, gezondheidsbevordering, sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis te vertalen naar lokale en regionale resultaten.

Specifiek Uitkering (SPUK) GALA

Voor de uitvoering van de diverse afspraken die zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het GALA, is de Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026 (SPUK GALA) vastgesteld. Voor deze periode is voor de vijftien GALA onderdelen, verdeeld over vier jaren maximaal € 2.735.088,00 toegekend aan de gemeente Stadskanaal. Met het aanvragen van deze uitkering is de gemeente een inspanningsverplichting aangegaan voor het GALA, het Hoofdlijnen Sportakkoord II en de bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026.

Plan van aanpak SPUK GALA Stadskanaal

Op 19 oktober 2023 werd u geïnformeerd over het lokale plan van aanpak specifieke uitkering (SPUK) GALA Stadskanaal 2023. De rode draad in het GALA is de domein overstijgende integrale aanpak en het lokaal terugdringen van gezondheidsachterstanden. Verschillende organisaties uit het sociale en medische domein, zowel op lokaal, regionaal en provinciaal niveau, werken samen aan gezondheid en preventie met ‘Gezonde basis’, ‘Gezond leven’, en ‘Gezonde Omgeving’ als belangrijkste thema’s. Deze thema’s zijn

onderverdeeld in vijftien onderdelen. De doelen die centraal staan in het GALA staan bij de thema's beschreven.

Thema's

Binnen de gemeente Stadskanaal wordt binnen het thema "Gezonde basis" gewerkt aan het versterken van de sociale basis. Hiervoor wordt ingezet op ketenaanpakken zoals Kansrijke Start en Welzijn op Recept, waarbij meerdere partijen samenwerken om kwetsbare inwoners vroegtijdig te ondersteunen. Het thema "Gezond leven" richt zich op het bevorderen van sport, beweging en cultuur, met speciale aandacht voor preventie van overgewicht, valpreventie voor ouderen, en mentale gezondheid. Daarnaast wordt er gewerkt aan een "Gezonde omgeving" door gezondheidsdoelen in andere beleidsvelden te integreren. Voorbeelden hiervan zijn het creëren van watertappunten en het stimuleren van een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten. De gemeente werkt ook samen met regio's en andere gemeenten om gezondheid en welzijn te verbeteren.

Evaluatie

De evaluatie van het plan van aanpak SPUK GALA Stadskanaal zal plaatsvinden op basis van de monitoring van cijfers en de voortgangsverslagen binnen de thema's "Gezonde basis", "Gezond leven" en "Gezonde omgeving". Hierbij wordt gekeken naar de samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen, het bevorderen van gezond gedrag en het versterken van sociale netwerken. Vanuit Kansrijke Start, Welzijn op Recept, overgewicht en obesitas, valpreventie voor ouderen en het integreren van gezondheidsdoelen in andere beleidsterreinen wordt geëvalueerd. De gemeenteraad zal in de loop van 2026 een evaluatierapport ontvangen, waarin de behaalde resultaten en voortgang worden gepresenteerd.

Wij vertrouwen erop u met deze toelichting voldoende te hebben geïnformeerd over de afdoening van de toezegging met kenmerk T 2024-36.

Met vriendelijke groet,
Marc Verschuren
Wethouder